

Obsah Historického časopisu ročník I. (1953) č. 1—4.

Štúdie:

Arató E., K hospodárskym dejinám Slovenska od r. 1849 do 1900	229 a 431
Gácsová A., K problematike mestskej chudoby v Bratislave v prvej polovici XV. stor.	177
Holotík L., K sedemdesiatym piatim narodeninám akademika Zdeňka Nejedlého	7
Holotík L., K periodizácii slovenských dejín v období feudalizmu a kapitalizmu	42
Holotík L., Úloha talianskej a francúzskej vojenskej misie na Slovensku r. 1919	561
Húščava A., Problém liptovského a turčianskeho kubulu (cubulus) v XIII. stor.	519
Mésáros J., K problémom zrušenia poddanstva na Slovensku. Urbárny patent z 2. marca 1853	595
Miller I. S., K otázke utvárania sa poľského buržoázneho národa	74
Ratkoš P., Husitské revolučné hnutie a Slovensko	26
Ratkoš P., Predohra banického povstania v našich banských mestách v rokoch 1525/26	353
Špiesz A., O manufaktúrach na Slovensku v XVIII. stor.	635
Váross M., Poznámky o rokoch 1918—1938 v slovenskom maliarstve	407

Drobné štúdie:

Bielik F., Príspevok k otázke vystaňovalectva zo Slovenska v rokoch 1919—1924	505
Červenák I., Prvá ruská buržoáznodemokratická revolúcia a jej vplyv na slovenské robotnícke hnutie	491
Fílo M., Udalosti v Rumanovej r. 1920	106
Húščava A., Neznámy spôsob datovania na Slovensku v XVI. stor.	683
Klementis E., Hnutie banskoštiavnických baníkov r. 1906	668
Paulínyi E., Vzbura roľníkov v Čertiznom a Habure r. 1935	279
Vartíková M., Príspevok k odhaleniu protirudovej politiky demokratickej strany	289
Vietor M., Príspevok k otázke vykorisťovania roľníkov po r. 1848	117

Diskusie:

Za odhalenie legend o Masarykovi, Benešovi a Štefánikovi, M. Piš . . . 521

Rozhľady:

Holotík L., Z výsledku kongresu maďarských historikov	307
Kuzmík J., K problematike historickej bibliografie	689
Matula V., Práce sovietskych poslucháčov histórie z odboru československých dejín	128
Stavrovský E., Ideologický a výchovný význam vyučovania histórie na sovietskych školách	538

Recenzie:

A magyar munkásmozgalom történetének válogatott dokumentumai, J. Mészáros	744
Arató E., Sociálne motívy slovenského národného hnutia r. 1845—48, V. Matula	709
Balla Aladárné, Az 1930 szeptember 1. — „Ébred vörös holnap“, Z. Rabay	339
Berlinskij D.—Pogrebinskij M., Hrdina Sovietskeho sväzu Ján Nálepka (Repkin), M. Kropilák	722
Dokumenty o protilidové a protinárodní politice T. G. Masaryka, M. Pisch	727
Dokumente privind Istoria României, J. Macourek	734
Dokumenty o činnosti L. Kossútha v uhorskom sneme r. 1847/48, Fr. Bokes	342
Elekes L., Hunyadi, P. Ratkoš	741
Foner Ph. S., Dějiny dělnického hnutí v USA, L. Lipták	344
Foster W. Z., Nástín politických dějín amerického kontinentu, L. Lipták	337
Gašparík M., Ján Palárik a jeho boj o demokratizáciu slovenského národného života, J. Tibenský	715
Hájek J. S., Wilsonovská legenda v dějinách ČSR, L. Holotík	322
Jerusalimskij A. S., Zahraniční politika a diplomacie německého imperialismu koncem XIX. století, L. Lipták	346
Kan S. B., Dvě povstání slezských tkalců 1793—1844, A. Špiesz	159
Kapitoly z uhorských dejín, F. Bielik	171
Karácsonyi B., Az 1514 évi Magyarországi parasztháború, Mohács, A. Špiesz	341
Kemény G., Dokumenty k dejinám národnostnej otázky za dualizmu v Uhorsku, F. Bokes	327
Kniezsa Š., Stredoveké české listiny, P. Ratkoš	163
Lenin V. I., Vývoj kapitalizmu v zemědelství, J. Mészáros	319
Macek J., Husité na Baltu a vo Velkopolsku, P. Ratkoš	174
Macek J., Tábor v husitském revolučním hnutí, P. Ratkoš	554

Maškin N. A., Dějiny starověkého Říma, M. Vyvíjalová	347
Mályusz E., Zsigmondkori oklevéltár I., P. Ratkoš	162
Markuš A., Sedliacke povstanie v Zemplíne r. 1831, J. Mésároš	721
Mathiez A., Francouzská revoluce, A. Špiesz	732
Nové a nejnovější dějiny Číny, L. Lipták	734
Pach Zsigmond P., K problémom pôvodnej akumulácie kapitálu v Uhorsku, J. Mésároš	334
Pankratovová A. M., Prvá ruská revolúcia r. 1905—1907, F. Bielik	157
Pařížská komúna, L. Lipták	733
Pašuto V. T., Alexander Něvsky a boj ruského národa za nezávislosť v XIII. storočí, L. Haraksim	731
Pešák V., Berní rejstříky z r. 1544 a 1620, P. Horváth	730
Révai J., Marx a maďarská revolúcia, J. Mésároš	173
Szántó B., A magyar munkásmozgalom 1914-ig, I. Červenák	743
Soboul A., Národní armáda za francouzské buržoázní revoluce (1789—1794), A. Špiesz	345
Spisy Klementa Gottwalda v slovenčine, Zd. Holotíková	142
Šolle Zd., Dělnické hnutí v českých zemích za imperialistické války, M. Kropilák	550
Šolle Zd., Dělnické hnutí v českých zemích koncem minulého století, M. Strhan	723
Tanulmányok a parasztság történetéhez Magyarországon a 14. században, A. Gácsová	740
Wittman T., Bethlen Gábor, L. Haraksim	556
Žatkuliak J. G., Ludovýchovný pracovník Juraj Fándly; Čečetka J., Učiteľ Ľudu Samuel Tešedík, J. Tibenský	152.

Zprávy

Tanulmányok a parasztság történetéhez Magyarországon a 14. században. A. G á c s o v á	— — — — —	740
Elekes Lajos, Hunyadi. P. R a t k o š	— — — — —	741
Szántó Béla, A magyar munkásmozgalom 1914-ig. J. Č e r v e - n á k	— — — — —	743
A magyar munkásmozgalom történetének válogatott dokumentumai. J. M é s á r o š	— — — — —	744

HISTORICKÝ ČASOPIS

Slovenskej akadémie vied

Zodpovedný redaktor Ludovít Holotík

Tajomník redakcie: Július Mésároš

Redakčná rada: J. Dubnický, M. Gosiorovský, L. Hooltík, P. Ratkoš, J. Tíbanský.

SLOVENSKÁ AKADEMIA VIED V BRATISLAVE

vydáva od 1. januára 1953 miesto dosiaľ

vydávaných zborníkov tieto časopisy:

Názov časopisu	Ročník	Vychádza ročne	Cena jednotl. čísla Kčs	Predplatné ročne Kčs
Jednotná škola	VIII	6 ráz	4.—	24.—
Slovenská reč	XVIII	10 „	1.70	17.—
Jazykovedný časopis	I (VI)	2 razy		
Slovenské odborné názvoslovie	I	10 ráz	2.—	20.—
Filozofický časopis	I (VII)	2 razy	26.—	52.—
Literárnohistorický zborník	X	4 „		
Historický časopis	I (XI)	4 „	20.—	80.—
Slovenský národopis	I (XI)	2 „		
Slovenská archeologia	I	2 „		
Divadelnovedný zborník	I	raz		
Hudobnovedný časopis	I	raz		
Psychologický časopis	I	2 razy		
Ekonomický časopis	I (V)	4 „	9.—	36.—
Biologia	I (VIII)	6 ráz	15.—	90.—
Matematicko-fyzikálny časop.	I (II)	4 razy		
Bratislavské lekárske listy	XXXIII	12 ráz	6.—	70.—
Veterinársky časopis	I (II)	4 razy	12.—	48.—
Chemické zvesti	VII	10 ráz	3.20	32.—
Geografický časopis	I (IV)	4 razy	8.50	34.—
Geologický časopis	I (IV)	2 „		
Sváračský zborník	II	4 „	16.—	64.—
Strojno-elektrotechnický čas.	I	4 „		
Vodohospodársky časopis	I	2 „		
Časopis stavebnícky	I	2 „		

Predplaťte si niektorý z týchto hodnotných časopisov!

Prihlášky posielaťte na adresu:

Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, Bratislava, Klemensova 27/IV.

Cena Kčs 20,—